

اثر پروپرانولول بر QTc طولانی نوار قلب در بیماران مبتلا به سیروز

دکتر احمد شوخی^۱، سمیه ضیائی^۲، دکتر محمد حسین صومی^۳، دکتر محمد میناکاری^۱

^۱ استادیار، گروه داخلی، دانشکده پزشکی اصفهان

^۲ پژوهشگر، دانشکده پزشکی اصفهان

^۳ دانشیار، گروه داخلی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

چکیده

زمینه و هدف

یکی از مهم ترین اختلالاتی که در سیستم قلب و عروق بیماران مبتلا به سیروز مشاهده می شود، طولانی شدن QT نوار قلب است. هدف این مطالعه بررسی اثر داروی پروپرانولول بر طول فاصله QT نوار قلب اصلاح شده با تعداد ضربان قلب (QTc) است.

روش بررسی

۳۶ بیمار مبتلا به سیروز، شامل ۲۰ مرد و ۱۶ زن (۱/۲۵ = زن / مرد) با متوسط سن ۵۶ ± ۳/۸ و ۴۰ فرد سالم، شامل ۲۵ مرد و ۱۵ زن (۱/۶ = زن / مرد) با متوسط سن ۵۸ ± ۲/۴ قبل و ۹۰ دقیقه بعد از مصرف ۴۰ میلی گرم پروپرانولول از نظر تاثیر دارو بر فاصله QTc نوار قلب، فشار خون و ضربان قلب مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته ها

فاصله QTc نوار قلب طولانی یعنی بیش از $0.440 s^{1/2}$ در ۲۷ بیمار (۷۵٪) سیروتیک دیده شد، در مقابل فقط در دو نفر (۵٪) از گروه کنترل که از نظر سن و جنس همسان بودند، دیده شد ($P < 0.001$).

متوسط فاصله QTc نوار قلب در بیماران سیروتیک $0.47 \pm 0.024 s^{1/2}$ بود که بعد از مصرف پروپرانولول به $0.44 \pm 0.008 s^{1/2}$ رسید ($P < 0.001$). در بیماران که به پروپرانولول پاسخ دادند، یعنی کاهش ۲۵٪ از ضربان اولیه قلب، متوسط فاصله QTc نوار قلب قبل از مصرف معادل $0.482 \pm 0.005 s^{1/2}$ و بعد از مصرف، $0.430 \pm 0.009 s^{1/2}$ بود ($P < 0.05$)، در حالی که در گروه غیر پاسخ دهنده، متوسط فاصله QTc نوار قلب قبل و بعد از مصرف، به ترتیب $0.461 \pm 0.012 s^{1/2}$ و $0.453 \pm 0.011 s^{1/2}$ بودند ($P = NS$).

نتیجه گیری

مصرف بلوک کننده غیر اختصاصی بتا یعنی پروپرانولول می تواند باعث کاهش فاصله QTc نوار قلب در بیماران سیروتیک شود، این اثر با کاهش تعداد ضربان قلب به مقدار ۲۵٪ از ضربان اولیه در ارتباط است.

کلیدواژه: پروپرانولول، سیروز، فاصله QT

گوارش / دوره ۱۳، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۷، ۹۵-۹۸

زمینه و هدف

در بیماران مبتلا به سیروز، فرم های متفاوتی از درگیری سیستم قلب و عروق وجود دارد. از جمله اختلالات در سیستم گردش خون می توان به کاهش مقاومت جریان سیستمیک و افزایش ظرفیت عروق اشاره داشت. (۱-۳) اختلال در سیستم الکتروفیزیولوژیک قلب نیز به سه فرم (۴)، زیر تظاهر می کند:

نویسنده مسئول: اصفهان، خیابان صفه، بیمارستان الزهرا (س)

تلفن: ۰۳۱۱-۶۲۵۵۵۵۵۵ نمابر: ۰۳۱۱-۷۹۵۸۸۶۶

آدرس الکترونیکی: a_shavakhi@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۸۷/۱۰/۳۰ تاریخ اصلاح نهایی: ۸۷/۱۱/۲

تاریخ پذیرش: ۸۷/۱۱/۳

(۱) Chronotropic incompetence

(۲) Electeromechanical uncoupling

(۳) QT interval prolongation

در مطالعات متفاوت اثبات شده است که در بیماران سیروتیک، فاصله QT interval می تواند طولانی تر از افراد عادی باشد. (۵-۸)

طولانی بودن زمان فاصله QT می تواند با احتمال بالقوه ایجاد آریتمی های بطنی در بیماران سیروتیک همراه باشد. (۹)، هم چنین فاصله QT طولانی می تواند با کاهش طول عمر بیماران سیروتیک همراه باشد. (۵)، این موضوع حتی بعد از پیوند کبد در بیماران مبتلا به سیروز نیز مشاهده شده است. (۶) دلیل کاهش طول عمر می تواند به علت اثر منفی اختلال ریولاریزاسیون